

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ**

**ΛΟΓΟΣ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ
ΣΤΗΝ ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΙΕΡΙΣΣΟΥ, ΑΡΔΑΜΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ 14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2022**

**Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Ίερισσοῦ, Ἀρδαμερίου καὶ Ἁγίου
Ὁρους κ. Θεόκλητε,**

Φιλευσεβῆς ἱερατεῖο τῆς κατὰ Ίερισσὸν Ἐκκλησίας,

Ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ μᾶς συγκέντρωσε σήμερα ὅλους μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς Ἱερατικῆς συνάξεως τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἔχει ὡς κύριο θέμα στοχασμοῦ τῶν συμμετεχόντων τὴν διατύπωση θέσεων καὶ προβληματισμῶν γιὰ τὸ ζήτημα τῆς λειτουργίας τῆς ἑνορίας ὡς κυττάρου τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ζωῆς. Ὁ χαρακτήρας τοῦ συγκεκριμένου θέματος διαγράφεται ὡς ζωτικός γιὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸ πλήρωμα, ἀφοῦ ἡ ἑνορία ἀποτελεῖ τὸν χῶρο μέσα στὸν ὁποῖον πραγματώνεται ὁ διάλογος Θεοῦ καὶ Ἀνθρώπου καὶ ἐπιτελεῖται ἡ καλλιέργεια τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου μὲ σκοπὸ τὴν σωτηρία του.

Ὁ θεολογικὸς λόγος ἀπὸ αἰῶνες ἔχει ἀναφερθεῖ στὴν πνευματικὴ ταυτότητα τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος, περιγράφοντας τὸν τρόπο ὀρθῆς λειτουργίας τῆς καὶ ἐπισημαίνοντας ἀδυναμίες καὶ προβλήματα πού δύνανται νὰ ἐμφανιστοῦν. Παράλληλα, ἡ θεολογικὴ σημασία τῆς σχέσεως τοπικότητας καὶ καθολικότητας μιᾶς Ἐκκλησίας ἔχει ἀναλυθεῖ σαφέστατα στὰ

έγχειρίδια Δογματικῆς Τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, περιγράφοντας μὲ σαφήνεια τὸ ἐκκλησιολογικὸ πλαίσιο ἐντὸς τοῦ ὁποίου ζοῦμε ἢ θὰ ἔπρεπε νὰ ζοῦμε ὡς μέλη μιᾶς συγκεκριμένης ἐκκλησιαστικῆς κοινότητας.

Τὸ δόγμα, ὅπως ἀκριβῶς ἔχει διατυπωθεῖ, δέν εἶναι μία ἀλήθεια θεωρητικὴ ἢ ἠθικὴ, ἀλλὰ ἀποτελεῖ τὸ βίωμα τῆς Ἐκκλησίας ἐκφραζόμενο μέσα στὰ ὅρια τῆς Ἀληθείας Τῆς. Ἐπομένως, ἡ κάθε ἐνορία ὀφείλει νὰ ἔχει ὡς ἀφετηρία τῆς τὸ γεγονός ὅτι θὰ πρέπει νὰ λειτουργεῖ καὶ νὰ ἐκφράζει τὴν αὐτοσυνειδησία τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ἀποτελεῖ τὸν Χριστὸ παρατεινόμενο εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἡ θέση αὐτὴ μᾶς ἐπιβάλλει νὰ ἐξετάσουμε τὰ πράγματα μέσα στὴν σημερινὴ πραγματικότητα, τοποθετῶντας τὴν ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα ἐντὸς τῶν δεδομένων τῶν ἡμερῶν μας, γεγονός πού θὰ μᾶς βοηθήσει νὰ ἀξιολογήσουμε καὶ νὰ ἐπαναπροσδιορίσουμε τὴ θέση μας ἀπέναντι στὸν Θεὸ καὶ στοὺς ἀνθρώπους. Ἄς ἐπιχειρήσουμε λοιπὸν στὴν παρούσα συνάντησή μας νὰ μιλήσουμε θεολογικὰ καὶ ἀπλὰ γιὰ τὴν καθημερινότητα στὴ ζωὴ μιᾶς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητας τοῦ σήμερα, ἡ ὁποία θὰ πρέπει νὰ ζεῖ, νὰ λειτουργεῖ καὶ νὰ πορεύεται στό Ἐπέκεινα μὲ προοπτικὴ καὶ διάθεση σωτηρίας.

Ἡ θέση τοῦ κληρικοῦ σὲ μία ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα εἶναι ἐξέχουσα καὶ σημαντικὴ, ἀφ' ἑνὸς διότι ἀποτελεῖ τὸν λειτουργὸ τῶν θείων μυστηρίων καὶ ἀφ' ἑτέρου διότι ὡς φορέας τῆς ποιμαντικῆς εὐθύνης πού πηγάζει ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη του, καθίσταται ἢ ἀγκαλιὰ καὶ ἢ στοργὴ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Τὰ ἀνωτέρω δύο στοιχεῖα ἀποτελοῦν τὸν πυρῆνα τῆς λειτουργίας καὶ ὑπάρξεως τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτό, ἐπιτρέψτε μου τὴν ἀνάλυση ὀρισμένων παραμέτρων τους, ἐξόχως σημαντικῶν γιὰ τὴ λειτουργία τῆς ἐνορίας στίς μέρες μας.

Ἡ ἐνορία σήμερα βρίσκεται ἐντὸς μεγάλων κοινωνικῶν ἀλλαγῶν καὶ ἀνακατατάξεων. Ἡ ὑπαρξὴ μεταβολῶν στὸν ἠθικὸ στοχασμὸ καὶ στὴν ἀξιολόγησι τῆς ἰδίας τῆς ζωῆς, σὲ συνδυασμὸ

μὲ τὸ κριτήριον τοῦ «δικαιωτισμοῦ», τὸ ὁποῖο ἀπειλεῖ νὰ ἰσοπεδώσει τὴν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια καὶ νὰ δημιουργήσῃ ἀγνωστες καὶ πρωτοφανεῖς καταστάσεις, ἀπειλοῦν τῆς ἐσωτερικῆς ἰσορροπίας καὶ γαλήνης τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἔλλειψη παράλληλα πνευματικότητας καὶ θεολογίας στὴ ζωὴ μας, ὅπως αὐτὴ ἀποτυπώνεται στὴν ἀνθησι διαφόρων μορφῶν καὶ ὑποκαταστάτων πνευματικῆς ζωῆς (π.χ. διαλογισμός) καὶ ἡ ἀναζήτησι δεισιδαιμονικῶν αἰτίων στὰ καθημερινὰ μας πράγματα, ἀποστραγγίζει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ καθετὶ πνευματικόν. Ὡς ἀποτέλεσμα τῆς καταστάσεως αὐτῆς ἐμφανίζεται ὁ μαρασμός τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀπελπισία, ἡ κατάθλιψι καὶ ἡ ἀδιαφορία τοῦ ἄκομα καὶ γιὰ τὴν ἴδια τοῦ τῆ ζωῆ.

Ἡ συγκεκριμένη ἀναφορὰ στὰ κοινωνικὰ δεδομένα περιέγραψε ἀφ' ἑνὸς τὰ προβλήματα ἐνώπιον τῶν ὁποίων βρισκόμαστε καὶ ἀφ' ἑτέρου τίς ἀστοχίες μας ποὺ δὲν ἀπέτρεψαν ἢ ἐπέτρεψαν τὴν δημιουργία ἐνὸς τόσο ἰδιομόρφου καὶ σκληροῦ κοινωνικοῦ περιγυροῦ. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταλαβαίνει κανεὶς ὅτι ὁ κληρος, ὡς δύναμη Θεοῦ καὶ πηγὴ Ἀναστάσεως ἔχει ἕναν πολὺ σημαντικὸ καὶ ἰδιόμορφο ρόλον νὰ διαδραματίσει στὴν ἐποχὴ μας. Ὁ ρόλος αὐτὸς δὲν εἶναι οὔτε ἀγνωστος, οὔτε ἱστορικὰ καινοφανῆς γιὰ νὰ μᾶς προκαλεῖ φόβον καὶ δειλία. Ἐξάλλου, κατὰ τὰ Κυριακὰ Λόγια « Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μῶδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. 5,13-16).

Ἀναφερόμενοι στὴν λειτουργικὴ παρουσία τῶν ἱερέων ὀφείλουμε σαφῶς νὰ ξεκινήσουμε ἀπὸ τὸ ἀξίωμα ὅτι οἱ ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν εἶναι θεατρικὲς παραστάσεις πρὸς ἰδιωτικὴν τέρψιν ἢ ἀποκόμιση τοῦ θαυμασμοῦ τῶν ἐνοριτῶν γιὰ τὴν δικὴν μας

παρουσία. Ὁ κληρικὸς ἔχει ὡς πρωταρχικὸ μέλημά του νά τελεῖ τις καθημερινές ἀκολουθίες μὲ τρόπο σοβαρό, λειτουργικὰ ἄρτιο καὶ καλλιεργοῦντα μία πνευματικὴ διάσταση στά τεκταινόμενα, ἡ ὁποία ἀποσκοπεῖ στή μέθεξιν τοῦ ἀνθρώπου μέσα στόν κόσμον τῆς προσευχῆς καὶ στήν θεία παρουσία ἐντὸς τῆς προσευχῆς. Τὸ ἀνωτέρω στοιχεῖο δέν ἀφορᾷ μόνο τις ἀκολουθίες τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ περιλαμβάνει καὶ τὸν χῶρον μέσα στόν ὁποῖο τελεσιουργοῦνται αὐτά. Οἱ ναοὶ μας πρέπει νά ἀποτελοῦν μία κατ' ἄνθρωπον μικρογραφία τῆς κατοικίας τοῦ Θεοῦ. Ἡ πνευματικότητα δέν εἶναι μόνο λόγια, ἀλλὰ ἔχει καὶ συγκεκριμένη ὀπτική ἀναφορά, γεγονός πού μᾶς ἐπιβάλλει νά διατηροῦμε μία ἐκκλησιαστικὴ τάξιν ἐντὸς τῶν ναῶν, ἡ ὁποία θὰ προβάλλει τὸ χριστιανικὸ ἰδεῶδες ἐνώπιόν μας. Ὁ κόσμος πού ἔρχεται νά προσευχηθεῖ θὰ πρέπει νά εἰσέρχεται σὲ ἕναν χῶρον προσευχῆς καὶ κατάνυξης πού θὰ μυρίζει λιβάνι, ταπείνωση καὶ Ἀνάσταση. Κι ἂν ἀπορεῖ κανεὶς μὲ τὰ ἀναφερθέντα, ἄς ἔχουμε στό μυαλό μας ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ δέν ἐπιβάλλεται, ἀλλὰ ἔλκεται καὶ ἀποτυπώνεται στήν κτίσιν.

Αὐτὸς ὁ Ἐλκόμενος Χριστὸς πρέπει νά γίνεται καὶ ἡ πρωταρχικὴ ἔγνοια τοῦ κάθε ἱερέως. Νά ἔχουμε διαρκῶς στό μυαλό μας ὅτι :« ὃς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος. Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν» (Μαρκ. 10, 44-46). Ἡ παρουσία τοῦ ἱερέως ὀφείλει νά εἶναι μία διαρκῆς ὑποστήριξις στή ζωὴ τῶν πιστῶν, μία ὑποταγὴ στίς ἀνάγκες καὶ τις πνευματικὲς καὶ ὑλικὲς ἀπαιτήσεις τῶν συνανθρώπων μας. Νά βρῖσκεται ἐντὸς τῆς ζωῆς τους, νά γνωρίζει, νά ἐνδιαφέρεται, νά πάσχει καὶ νά συμπάσχει, νά κενώνεται προκειμένου νά πλημμυρίζουν οἱ ζωὲς τους δύναμη, ἐλπίδα καὶ φῶς.

Στό σημεῖο αὐτὸ ὀφείλουμε νά ἐπισημάνουμε καὶ τὴν διαφορὰ μεταξὺ τῆς προσφερομένης ἀγαπητικῆς θυσίας τοῦ κληρικοῦ καὶ τῆς κάθε ἄλλης μορφῆς κοινωνικῆς προνοίας. Ὁ κληρικὸς ἀδελφοί μου δέν κάνει ἀπλῶς μία καλὴ πράξις γιὰ τὸν συνάνθρωπό του. Ὁ κληρικὸς προσφέρει τὸ «εἶναι» του στόν ἀδελφὸ του, ἀκολουθῶντας

τὴν ἀποστολικὴ προτροπὴ: «**Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε**, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ» (Γαλ. 6,2), ἐνῶ ὁ κυριακὸς λόγος: «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ’ ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε» (Μάρκ. 25,40), ὑποδεικνύει τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ κληρικὸς, διακονῶντας τοὺς ἀνθρώπους, ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ὑπακοὴ καὶ τὴν ὑποταγὴ του στὸν ἐν Τριάδι Θεὸ καὶ στὴν ἐκπλήρωση τοῦ Θείου Θελήματος.

Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι καὶ τὸ διακύβευμα τῆς ζωῆς ἐνὸς κληρικοῦ, τὸ ἂν δηλαδὴ μπορεῖ καὶ θέλει νὰ γίνεταί φῶς. Ἡ διαδικασία βέβαια τοῦ νὰ γίνεις φωταγωγὸς χάριτος ἀπαιτεῖ νὰ ὑπάρχει σὲ κάθε ἐνορία καὶ ἓνα ζωντανὸ κήρυγμα. Ἐνα κήρυγμα πού δέν θὰ ἀναλώνεται σὲ γνωστὰ καὶ δεδομένα πράγματα ἀλλὰ θὰ ἀποτελεῖ λόγο ὑποφύτου, ἐρμηνευτοῦ δηλαδὴ, τῶν Θείων Γραφῶν. Ἐνας λόγος ὁ ὁποῖος θὰ ἐρμηνεύει μὲ θεολογικὸ τρόπο τίς Γραφές, μεταφέροντας τὰ νοήματά τους στὴ σημερινὴ πραγματικότητα καὶ στό πῶς θὰ τὴν ἀντιμετωπίσει ὁ ἄνθρωπος, παρέχοντας πάντοτε τὴν συγχώρεση στοὺς ἀνθρώπους πού ἐπιθυμοῦν νὰ ἀλλάξουν αὐτὸ τὸ βάρβαρο καὶ ἀπάνθρωπο βίωμα πού τοὺς διακατέχει.

Τὸ κήρυγμα ἀδελφοί μου εἶναι ὁ διάλογος τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὸν κόσμο. Καθίσταται σαφές, ὅτι ἡ ἐκπλήρωση τοῦ στόχου του ἀπαιτεῖ μελέτη τῶν ἱερῶν κειμένων καὶ τῆς θεολογικῆς τους ἐρμηνείας ἐκ μέρους τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ἄν δέν εἴμαστε σὲ θέση νὰ γνωρίζουμε τὸ περιεχόμενο τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, πῶς θὰ μπορέσουμε νὰ τὴν κενώσουμε μέσα στὸν κόσμο; Πῶς θὰ δώσουμε μηνύματα θεραπείας, μετανοίας, συγχώρεσης καὶ ἀνάστασης, ὅταν δέν διαθέτουμε τὰ εὐαγγελικὰ ἐχέγγυα τῆς σωστῆς καὶ ἀρτίας προσφορᾶς τους στὸν ἄνθρωπο; Πῶς θὰ κηρύξουμε Χριστό, ὅταν ἐμεῖς οἱ ἴδιοι δέν γνωρίζουμε ποῖος εἶναι ὁ Χριστός;

Στό σημεῖο αὐτὸ ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ νὰ ἀναφέρω τὸ χαρακτηριστικὸ παράδειγμα ἐνὸς κληρικοῦ σὲ ἓνα ὄρεινὸ χωριό. Ὁ συγκεκριμένος κληρικὸς δέν κατεῖχε ἰδιαίτερες γραμματικὲς

γνώσεις, πολὺ δὲ περισσότερο θεολογικές, ἀλλὰ διάβαζε μετὰ πολλῆς ἀφοσιώσεως κάθε θρησκευτικὸ ἔντυπο πού ἔφτανε στὰ χέρια του καὶ ἰδιαίτερος τὰ διαθέσιμα κυριακοδρομία τῶν μεγάλων ἱεροκηρῦκων. Μέχρι ἐδῶ ὅλα εἶναι συνηθισμένα θὰ ἔλεγε κανείς. Τὸ στοιχεῖο πού τὸν διαφοροποίησε ἀπὸ μία κατάσταση ἀδιαφορίας καὶ μοῦ ἔκανε τρομερὴ ἐντύπωση, ἦταν ὅτι σὲ κάθε λειτουργία κήρυττε. Καὶ δὲν κήρυττε ἀπὸ στήθους, ἀλλὰ διάβαζε ἀπὸ τὸ βιβλίον ἢ τὸ φυλλάδιον, τὸ κήρυγμα γιὰ τὴν θεολογικὴ ἀνάλυση τῆς περικοπῆς τῆς συγκεκριμένης ἡμέρας. Ἐλεγε καὶ πίστευε ὅτι δὲν μποροῦν νὰ φύγουν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία χωρὶς νὰ ἔχουν ἀκούσει κάτι πνευματικό.

Μὲ τίς σκέψεις αὐτὲς γιὰ τὴν λειτουργικὴ παρουσία τοῦ ἱερέως μέσα στὴν ἐνορία του, ἄς προχωρήσουμε στὸ ἐπόμενο στοιχεῖο τῆς συζήτησής μας πού εἶναι ἡ ἐξακτίνωση τῆς πατρικῆς φιγούρας του μέσα στὴν ἐνορία. Μὲ ἄλλα λόγια, θὰ ἀναφερθοῦμε στὸ πῶς ὀφείλει ὁ κληρικὸς τοῦ σήμερα νὰ ἀντιλαμβάνεται τίς προκλήσεις καὶ τίς ἀπαιτήσεις τῶν καιρῶν καὶ νὰ βρῆται μέσα στὴν κοινωνία, νὰ ὑπηρετεῖ τίς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ γίνεται ὁ στερεὸς βράχος πάνω στὸν ὁποῖο θὰ στηρίζονται οἱ πιστοὶ προκειμένου νὰ σταθοῦν ὄρθιοι ὅταν ὅλα δείχνουν ὅτι θὰ πέσουν.

Πολλοὶ πνευματικοὶ καὶ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας τόνισαν κατὰ καιροὺς ὅτι ἡ πνευματικὴ ζωὴ εἶναι ἀπλή, χωρὶς ἰδιαίτερες ἀπαιτήσεις, ἀρκεῖ κάποιος νὰ θέλει νὰ τὴν υἱοθετήσῃ. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὸν ἐφημέριον τῆς ἐνορίας πού ὀφείλει νὰ γνωρίζει τὸν κόσμον πού τὸν περιβάλλει. Δὲν εἶναι δύσκολο καὶ δὲν ἀπαιτεῖ θυσιῆς τὸ νὰ περπατήσῃ ἕνας κληρικὸς στὶς γειτονιὲς καὶ τὰ καταστήματα μὲ διάφορες προφάσεις, προκειμένου νὰ δώσει τὸ στίγμα τῆς παρουσίας του στὴν καθημερινότητα τῶν ἀνθρώπων. Δὲν χρειάζεται ἰδιαίτερες ἰκανότητες γιὰ νὰ κινηθεῖ μέσα στὸν κόσμον καὶ νὰ ἀπαντήσῃ στὶς « Καλημέρες» καὶ τίς «Καλησπέρες» πού θὰ ἀκούσει ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού θὰ συναντήσῃ.

Τὸ στοιχεῖο αὐτὸ λειτουργεῖ μὲ διπλὸ τρόπο. Μὲ τὴν συναναστροφή μας μέσα στὸν κόσμον, συζητοῦμε μὲ τοὺς

άνθρώπους, μᾶς λένε τούς προβληματισμούς τους, τις ἀνησυχίες τους καὶ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἀντιλαμβανόμαστε καλύτερα τί συμβαίνει γύρω μας, ὥστε νὰ γνωρίζουμε τίς ἀνάγκες τοῦ ποιμνίου μας καὶ νὰ καλλιεργοῦμε θεολογικὰ καὶ πρακτικὰ τὴν θεραπεία τους. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά, ὀφείλουμε νὰ ἐπισημάνουμε ὅτι ἡ παρουσία μας μέσα στὸν κόσμο λειτουργεῖ γιὰ τούς ἀνθρώπους, τουλάχιστον τούς καλοπροαίρετους, εὐεργετικὰ καὶ ὑποστηρικτικὰ. Ἡ παρουσία ἑνὸς κληρικοῦ περιποιημένου καὶ λιβανισμένου, τοποθετημένου δὲ ἐντὸς τοῦ Θεοῦ Θελήματος τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, καθίσταται τὸ ἄροτρο γιὰ τὴν περαιτέρω καλλιέργεια τοῦ χωραφιοῦ τῆς πίστεως.

Ἡ παρουσία μας καὶ ὁ διάλογος μὲ τὸν κόσμο δημιουργεῖ δεσμούς πίστεως καὶ ἀγάπης. Δέν μπορεῖ νὰ διαμαρτυρόμαστε σήμερα γιὰ τὴν τέλεση πολλῶν πολιτικῶν γάμων παραδείγματος χάριν, ὅταν ἐμεῖς ἔχουμε ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὸ ποίμνιο καὶ θεωρούσαμε πράγματα δεδομένα πού σήμερα ἔγιναν ἀμφισβητούμενα. Δέ μπορούμε σαφέστατα νὰ ἀλλάξουμε τὰ μηνύματα πού προσλαμβάνουν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὰ μέσα μαζικῆς ἐνημέρωσης, ἀπὸ τίς συναναστροφές τους καὶ ἀπὸ τὴν περιορέουσα ἠθική. Μποροῦμε ὅμως μέσα στὴ συνάφειά μας, νὰ τούς μιλάμε, νὰ τούς ἐξηγοῦμε καὶ ἐμμέσως νὰ τούς κατευθύνουμε.

Μέσα σὲ ἕναν κόσμο πού ἀδιαφορεῖ γιὰ τὴν μόρφωση καὶ τὴν κατάρτιση τῶν νέων ἀνθρώπων, γιὰ τὴν διάλυση τῆς οἰκογένειας, γιὰ τὴν καταρράκωση τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρέπειας, γιὰ τὴν ἀπουσία ἀξιῶν καὶ ἰδανικῶν σὲ ἐθνικό, πνευματικὸ καὶ κοινωνικὸ ἐπίπεδο, δέν μπορεῖ νὰ μείνουμε ἀδιάφοροι. Ἀκόμα καὶ ἂν αὐτὸ γίνεῖ ἡ ἐπιλογή μας, ἄς γνωρίζουμε ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἡ καταδίκη μας θὰ θεωρεῖται δεδομένη τόσο ἀπὸ τὸν Θεό, ὅσο καὶ ἀπὸ τίς μελλοντικὲς γενιές πού θὰ περιγράψουν τὸ ὕψος τῆς καταστροφῆς πού ἐπιφέραμε μὲ τὴν στάση μας. Τὸ νὰ σταθοῦμε στό ὕψος τῶν περιστάσεων γίνεται μονόδρομος.

Ὅφείλουμε νὰ δώσουμε πνοὴ στούς νέους ἀνθρώπους καὶ ὄραμα, νὰ στηρίξουμε τίς ἐλπίδες καὶ τίς προοπτικές τους, νὰ

σταθοῦμε δίπλα στίς οἰκογένειες καὶ νά πείσουμε ὅτι μπορούμε νά ζήσουμε καὶ μὲ λιγότερα ἀγαθὰ ἀπὸ τὰ περίσσεια πού διαθέτουμε σήμερα, νά σταθοῦμε μὲ ἀγάπη δίπλα στοὺς ἡλικιωμένους καὶ νά τοὺς περιθάψουμε μὲ στοργή καὶ θέρμη ἀπέναντι σὲ μία κοινωνία πού τοὺς παραμερίζει, νά μεταβάλουμε τὸ μαῦρο τῆς ζωῆς ὡς θεία ὑπόσχεση γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ἀντιλαμβανόμαστε λοιπὸν ἐκ νέου τὴν ἀξία τῆς μελέτης τῶν θείων γραφῶν, στήν ὁποία ἀναφερθήκαμε παραπάνω, ἐφόσον μέσα στά περιστατικὰ τῆς δράσης τοῦ Διδασκάλου διαφαίνονται πολλοὶ καὶ διαφορετικοὶ τρόποι προσέγγισης τῶν ἀνθρώπων. Πολλὰ τὰ παραδείγματα, μία ἢ ἀλήθεια: δέν ἐξαναγκάζουμε, ἀλλὰ πείθουμε μὲ τὸν λόγο καὶ τὰ ἔργα μας. Καὶ ἄς μὴν πιστέψουμε ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι δικά μας δημιουργήματα ἢ ὅτι ὅλα θὰ γίνουν εὐκόλα καὶ βατά, ἀλλὰ νά γνωρίζουμε πῶς ἐμεῖς προτάσσουμε τὴν διάθεση καὶ τὴν ὑπάρξή μας στὸν Θεὸ καὶ Ἐκεῖνος κατευθύνει τὰ ἔργα καὶ τίς ἡμέρες μας, καθ'ὅτι σύμφωνα καὶ μὲ τὴν ἀποστροφή τοῦ Χριστοῦ: «Οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ· εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν» (Ἰωαν. 15,20).

Σεβασμιώτατε Ἅγιε Ἀδελφέ,

περαίνοντας τὸν λόγο μου καθίσταται σαφὲς ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω ὅτι ἡ ἐνορία ὡς κύτταρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος ἔχει τὴν δύναμη νά λειτουργήσῃ εὐεργετικὰ γιὰ τὸν σπαρασσόμενο σήμερα ἀπὸ πολλές πλευρὲς ἄνθρωπο, μέσα στά κανονικὰ καὶ ἐκκλησιολογικὰ ὅρια τῆς δογματικῆς καὶ πατερικῆς διδασκαλίας. Ἡ μεταμόρφωση τοῦ ποιμνίου δέν πραγματοποιεῖται μονομιᾶς, ἀλλὰ ἀπαιτεῖ καθημερινὴ φροντίδα καὶ ἐνασχόληση, εἰδικὰ στίς μέρες μας, οἱ ὁποῖες χαρακτηρίζονται ἀπὸ πνευματικὴν πενίαν καὶ κοινωνικὴν ἐξαθλίωση. Ἡ ἐνορία ὅμως, μᾶς δίδει τὴν δυνατότητα νά σπείρουμε καὶ νά καλλιεργήσουμε τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ νά ἀπολαύσουμε ἐν χρόνῳ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν τῆς προσπαθείας μας. Νά κρατήσουμε τοὺς ἀνθρώπους ὀρθίους καὶ νά δημιουργήσουμε προσωπικότητες ἱκανὲς ὄχι μόνο νά σταθοῦν

έντὸς τοῦ συγκεκριμένου κοινωνικοῦ γίνεσθαι, ἀλλὰ νὰ συμβάλλουν καὶ στὴ μεταμόρφωσή του.

Ἡ παρουσία τοῦ ἑφημερίου καθίσταται λυτρωτικὴ γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ ποιμνίου, ὅταν ὁ τελευταῖος συνειδητοποιήσει τὴν ἀποστολὴ καὶ τὶς ὑποχρεώσεις του. Ἡ ἀδυναμία τῆς παντοῦ καὶ πάντοτε παρουσίας τοῦ Ἐπισκόπου τοποθέτησε τοὺς ἑφημερίους στὶς κατὰ τόπους ἐνορίες, προκειμένου νὰ ὑπάρχει πάντα λειτουργὸς καὶ πνευματικὸς πατέρας δίπλα στό ποίμνιο. Ἐὰν συνειδητοποιήσουμε τὴν ἀξία καὶ τὸ περιεχόμενο τῆς συγκεκριμένης πνευματικῆς πατρότητας πού πηγάζει ἀπὸ τὸ ὠμοφόριο τοῦ ἐπισκόπου, τότε θὰ πορευθοῦμε τὸν δρόμο τοῦ Γολγοθᾶ, ἀλλὰ στὶς τρεῖς μέρες θὰ βιώσουμε τὴν Ἀνάσταση. Ἐὰν ἀρνηθοῦμε τὴν ἀνάληψη τῆς ἀποστολῆς μας, τότε θὰ βιώσουμε τὴν κόλαση τῶν ἀρνητοῦ, τουτέστιν τοῦ Διαβόλου. Ἄς ἐπιλέξουμε λοιπὸν τὸν δρόμο μας καὶ ἄς ἐλπίσουμε ὅτι θὰ ἐπιλέξουμε τὸν σωστό.

Σᾶς εὐχαριστῶ.